

Забранихме му.

„И понеже не следва съ насть,
забранихме му“. *)

Съвременната култура си служи съ метода на забраната, на ограничавания и наставления. Навсѣкжде се прилагатъ закони и правила. Навсѣкжде се чуватъ наставления, морализирания — това да не правишъ, оно-ва да не правишъ. Дето и да се обърнете, навсѣкжде чувате, какъ и какви дрехи, обуца и шапки трѣбва да носи човѣкъ; какви трѣбва да бждатъ коситѣ му — кжси или дълги, кждрави или гладки; какъ трѣбва да нарежда и чисти кжщата си; какъ трѣбва да готви и каква храна да употребява — месна или вегетарианска. Не само това, но между хората се повдига въпросътъ, колко време трѣбва да учи човѣкъ; трѣбва ли да се специализира и т. н. Изобщо, свѣтътъ е пълненъ съ правила и закони, които човѣкъ трѣбва да изучава и прилага въ живота си. Тъкмо научи тия правила, чувате единъ день, че го задигнали за онзи свѣтъ. — Защо? — Защото и за онзи свѣтъ сж нужни учени хора. Докато е на земята, човѣкъ все има какво да учи. Ако нѣмаше какво да учи, той щѣше да напусне земята и да отиде на онзи свѣтъ, дето се нуждаятъ само отъ учени хора. На земята има и учени, и прости, а на небето — само учени.

Сегашнитѣ хора постоянно повдигатъ въпроса за свободата: едни подържатъ, че човѣкъ трѣбва да бжде свободенъ, а други — че не трѣбва и не може да бжде свободенъ. — Докато е обиколень отъ правила и закони, какво да прави, какъ да се облича, какво да яде, какви отношения да има съ ближнитѣ си, човѣкъ не може да бжде свободенъ. Бащата въ единъ домъ е месо-соедецъ, а синътъ — вегетарианецъ. Тѣ започватъ да спорятъ, кой отъ тѣхъ има право. Въ дадения случай бащата има право, защото синътъ се е родилъ чрезъ него, и трѣбва да следва неговия пжтъ. Вълчето нѣма право да се отказва отъ храната на баща си вълкъ.

*) Лука 9 : 49.